

Intern kontrollplan 2025

Barn- och utbildningsnämnden

Fastställt av barn- och utbildningsnämnden

Datum 2024-10-23
Ärendenr BUN 2024/10

Version [1.0]

Innehåll

1. Riktlinjer	3
1.1 Beslut om riktlinjer för intern kontroll	3
1.2 Innehåll i den interna kontrollplanen	3
2. Intern kontrollplan för utbildnings- och arbetslivsförvaltningen 2025	4
2.1 Uppföljning av kostnader och intäkter	4
2.2 Kränkande behandling och diskriminering	4
2.3 Attestreglemente – Förvaltningsstab	4
3. Riskbedömning och bruttolista	5
3.1 Väsentlighet och riskbedömning	5
3.2 Bruttolista	6
4. Kontrollmoment - test av kontroll	7
4.1 Uppföljning av kostnader och intäkter, EA 01	7
4.2 Attestreglemente - Förvaltningsstab, EA 08	8
4.3 Kränkande behandling och diskriminering, EA 30 och EA 31	9
5. Metod	9

1. Riktlinjer

1.1 Beslut om riktlinjer för intern kontroll

Regionfullmäktige fastställde den 21 februari 2022 nya ”Riktlinjer för intern kontroll” med giltighet från 1 januari 2022.

Nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Förvaltningschefen ska leda och ansvara för arbetet med att åstadkomma och upprätthålla en god intern kontroll och att skapa en god kontrollmiljö. Verksamhetsansvariga chefer ska följa antagna riktlinjer och anvisningar för intern kontroll samt informera medarbetare om reglernas och anvisningarnas innebörd. Medarbetare inom förvaltningen är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar i sin arbetsutövning.

Enligt riktlinjerna för uppföljning av intern kontroll gäller att:

- Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp det interna kontrollarbetet inom respektive verksamhetsområde.
- Nämnden ska varje år besluta om en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen.
- Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen ska, med utgångspunkt från antagen plan, löpande/periodiskt rapporteras till nämnden
- Nämnden ska i samband med årsbokslutet och verksamhetsberättelsens inlämnande rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till regionstyrelsen

Riktlinjerna syftar till att säkerställa att nämnderna upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, det vill säga att de ska med en rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande uppnås med rimlig grad av säkerhet¹:

Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet

- Innebär att ha kontroll över prestationer, kvalitet och ekonomi samt att säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp i förhållande till de övergripande målen samt att säkerställa att fattade beslut verkställs.

Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten

- Tillgång till korrekt redovisning, samt en relevant och rättvisande information om verksamheten, dess resultat och resursanvändning.

Efterlevnad av tillämpliga lagar, avtal, föreskrifter, regler, riktlinjer och liknande styrdokument

- Innefattar lagstiftning såväl som regionens egna interna styrdokument. En god kunskap om dessa är nödvändig vid planering av det interna kontrollarbetet.

1.2 Innehåll i den interna kontrollplanen

I de riktlinjer som är antagna ska den interna kontrollplanen innehålla

- Sammanfattning av resultat från genomförd riskanalys

¹ Begreppet *rimlig grad av säkerhet* innebär att nämnderna vid utformningen av rutiner ska göra en avvägning mellan kostnad och nytta. Vid bedömning av nyttan ska inte endast ekonomiska faktorer vägas in utan även till exempel att upprätthålla förtroendet för verksamheten.

- Vilka rutiner/processer som ska kontrolleras
- Vilka kontrollmoment som ska göras
- Hur kontrollerna ska göras
- Hur uppföljning/återrapportering ska ske

2. Intern kontrollplan för utbildnings- och arbetslivsförvaltningen 2025

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens interna kontrollplan har sin utgångspunkt från den förteckning (bruttolista) med processer och rutiner som förekommer i verksamheten. För år 2025 är barn- och utbildningsnämndens interna kontrollplan enligt följande:

Process/rutin/område Ekonomi/verksamhet	Rutin	Metod	period	Ansvarig	Risk- bedömn.	Risk/ Väsent.
Uppföljning av kostnader och intäkter	EA01	S-prov	Uppföljn.	Ekch, RSF ek.	6	R3, V2
Attestreglementet	EA08	S-prov	okt, mars	Ekch, RSF ek.	6	R2, V3
Kränkande behandl o disk, systematik	EA30	S-prov	febr	Avd, stödut	6	R2, V3
Kränkande behandl o disk, anmälan	EA31	Pop.	år 2024	Avd, stödut	6	R3, V2

2.1 Uppföljning av kostnader och intäkter

Att använda checklistan vid uppföljning av kostnader och intäkter har sin grund i vikten av att rutiner finns vid uppföljning för att kunna kontrollera att en ordning hålls i ekonomin. En ordning i ekonomin ger förutsättningarna att kunna analysera ekonomin inom ramen för en god ekonomisk hushållning på verksamhetsnivå, det vill säga att verksamheten bedrivs på ett korrekt och kostnadseffektivt sätt.

2.2 Kränkande behandling och diskriminering

Bakgrunden till kontroll av kränkande behandling och diskriminering är risken för att barn och elever utsätts för kränkande behandling och diskriminering. Det finns risk för barn och elevers hälsa om kränkande behandling, mobbing och diskriminering inte åtgärdas.

- Kontrollera genom stickprov att enheterna arbetar systematiskt mot kränkande behandling och diskriminering, planerna granskas mot skollagen, kontrollrutin EA 30.
Testperiod februari 2025
- Kontrollera genom totalgranskning att rektor anmäler kränkande behandling till huvudman, genomgång av diarie för att se att alla enheter finns representerade, kontrollrutin EA 31. Testperiod år 2024

2.3 Attestreglemente – Förvaltningsstab

Bakgrunden för kontrollen är, en genomförd effektivisering inom avdelningen ekonomiservice, regionstyrelseförvaltningen (RSF). Effektiviseringen påverkar staben inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen (UAF) genom att en tjänst vid RSF som servat UAF med ekonomiadministration avvecklas. Under 2023 hanterade tjänsten cirka 4 500 fakturor vilket nu fördelas ut på 23 medarbetare vid staben för UAF. En stor del av medarbetarna har ingen tidigare kunskap eller erfarenhet av den här typen av arbetsuppgifter. Utbildning för medarbetarna har genomförts under våren 2024. Effektiviseringen är fullt genomförd sommaren 2024 och gäller därmed nu. Förvaltningen

ser all anledning att genomföra kontroll då risker föreligger om brister utifrån attestreglementet.

Riktlinjerna för attest reglerar hur alla ekonomiska transaktioner/bokföringsposter skall granskas och vem som ansvarar för detta. Syftet är att säkerställa en god kontroll för att se till att resurser används i enlighet med fattade beslut samt att förhindra avsiktliga eller oavsiktliga fel vid hantering av regionens tillgångar. Beslutsattestanter och ersättare utses av respektive nämnd årligen.

De attester som kontrolleras är:

- Granskningsattest, kontroll av att den ekonomiska händelsen tillhör verksamheten och är rimlig.
- Beslutsattest, kontroll av beslut, kontering och finansiering. Utförs i normalfallet av budgetansvarig.

De utvalda kontroller som görs för attest är att:

- Verifikationen uppfyller krav enligt lagstiftning och god redovisningssed
- Konteringen är korrekt
- Attest har skett av behörig person.

Testperiod avser månaderna oktober 2023 (referensvärde), oktober 2024 samt mars 2025, kontrollrutin EA 08

3. Riskbedömning och bruttolista

3.1 Väsentlighet och riskbedömning

Ett internt kontrollsystem ska utformas med utgångspunkt i en helhetssyn på verksamheten där hänsyn tas till väsentlighets- och riskaspekter.

Väsentlighet anges med en allvarlighetsgrad för de konsekvenser som uppstår vid ett fel och bedöms utifrån hur det drabbar den/de som berörs. Bedömningen görs i fyra (4) nivåer.

1. *Försumbar*: Konsekvensen av ett fel är obetydlig
2. *Lindrig*: Konsekvensen av ett fel uppfattas som litet
3. *Kännbar*: Konsekvensen av ett fel är av den arten att det uppfattas som besvärande
4. *Allvarlig*: Konsekvensen av ett fel är så stor att det uppfattas som en krissituation

Risk anges med sannolikheten för att ett fel uppstår. Bedömningen görs i fyra (4) nivåer.

1. *Osannolik*: Risken att fel uppstår är praktiskt taget obefintlig
2. *Mindre sannolik*: Risken att fel uppstår är liten
3. *Möjlig*: Det finns en risk att fel uppstår
4. *Sannolik*: Risken att fel uppstår är stor

Matris för riskvärde

RISKMATRIS		Väsentlighet/allvarlighetsgrad			
		Allvarlig (4)	Kännbar (3)	Lindrig (2)	Försumbar (1)
Sannolik (4)	Sannolik (4)	16	12	8	4
	Möjlig (3)	12	9	6	3

Sannolikhet risk	Mindre sannolik (2)	8	6	4	2
	Osannolik (1)	4	3	2	1

3.2 Bruttolista

Kartläggning av processer och rutiner som förekommer i verksamheten har genomförts av en arbetsgrupp bestående av ekonomichef, controller samt ekonomer. Kartläggningen har resulterat i en bruttolista med tänkbara kontrollmål. Utifrån bruttolistan har arbetsgruppen gjort en prioritering med hjälp av en risk- och väsentlighetsanalys.

Process/område	Rutin	Metod	period	Ansvarig	Risk-bedömn.	Risk/Väsent.
Ekonomi						
Uppföljning av kostnader och intäkter	EA01	S-prov	Uppföljn.	Ekch, RSF ek.	6	R3, V2
Övriga utbetalningar	EA03	S-prov	1 ggr/år	Ekch, HR.	9	R3, V3
Förtroendekänsliga poster	EA05	S-prov	1 ggr/år	Ekch, RSF ek.	9	R3, V3
Uteblivna föräldraavgifter	EA06	S-prov	2 ggr/år	Intendent	9	R3, V3
Inköpskort, attestreglemente	EA07	S-prov	1 ggr/år	Ekch, RSF ek.	9	R3, V3
Attestreglementet	EA08	S-prov	2 ggr/år	Ekch, RSF ek.	6	R2, V3
Interkommunalersättning	EA09	pop.	1 ggr/år	Handläggare	4	R2, V2
Utbetalning till enskild verksamhet	EA11	S-prov	2 ggr/år	Ekch, B.ekch	4	R2, V2
Leverantörstrohet	EA12	Pop.	1 ggr/år	Ekch, Ch.lstd.	9	R3, V3
Inköpskort, upphandling	EA13	Pop.	1 ggr/år	Ekch, Ch.lstd.	6	R3, V2
Nämnd						
GDPR	EA14	Pop.	1 ggr/år	Nämnds,Ekch	12	R4, V3
Förebyggande arbete kring mutor och korruption	EA15	Pop.	1 ggr/år	Utred,Ekch	6	R2, V3
HR						
Lönstillägg	EA20	Pop.	1 ggr/år	HR-Ekch	6	R3, V2
Bisyssla	EA21	Pop.	1 ggr/år	HR-Ekch	6	R3, V2
Utdrag ur belastningsregistret vid nyanställning	EA23	Pop.	oktober	HRch-adm	8	R2, V4
Verksamhet						
Kränkande behandling, systematisk	EA30	S-prov	febr	Avd, stödut	6	R2, V3
Kränkande behandling, anmälan	EA31	Pop.	år 2024	Avd, stödut	6	R3, V2
Klagomålshantering	EA32	Pop.	Maj, okt	Avd, stödut	2	R2, V1
Överlämning mellan grundskl. o gymn	EA33		Se bilaga	Avd, stödut	Bedöms våren 25	
Anpassad studiegång	EA34		Se bilaga	Avd, stödut	Bedöms våren 25	
Plats i förskolan	EA35		Se bilaga	Avd, stödut	Bedöms våren 25	
Skolfrånvaro	EA36		Se bilaga	Avd, stödut	Bedöms våren 25	
Skolpliktsbevakning	EA37		Se bilaga	Avd, stödut	Bedöms våren 25	
Skolplaceringar, i tid	EA38		Se bilaga	Avd, stödut	Bedöms våren 25	
Skolplaceringar, överklaganden	EA39		Se bilaga	Avd, stödut	Bedöms våren 25	
System. Brandskyddsarb, utrymnövn.	EA41	S-prov	mars	Avd, stödut	8	R2, V4
System. Brandskyddsarb, utbildning.	EA42	S-prov	mars	Avd, stödut	12	R4, V3
Skolskjutsar	EA43		Se bilaga	Avd, stödut	Bedöms våren 25	
Garanterad undervisningstid	EA44		Se bilaga	Avd, stödut	Bedöms våren 25	

Överlämning mellan förskola o grundskl.	EA45	Se bilaga	Avd, stödut	Bedöms våren 25
---	------	-----------	-------------	-----------------

4. Kontrollmoment - test av kontroll

4.1 Uppföljning av kostnader och intäkter, EA 01

Test av kontroll vid månadsuppföljning - Uppföljning av kostnader och intäkter
Löpande-checklista vid månadsuppföljning

KONTROLL	
Kontrollnamn:	EA01 Uppföljning av kostnader och intäkter
Förvaltning:	Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen
Utförare:	Intendent, ekonom, RSF
Test intervall:	Högst 3 ggr per år
Typ av riskområde:	Internrisk-redovisningsrisk
Urvalsmetod:	Stickprov
Metod och åtgärd	Uppföljning genomförs av ansvarig intendent eller motsvarande för respektive skolområde/enhet, avdelningschef-controller, vid ekonomisk uppföljning. Årligen genomförs utöver detta utökad uppföljning av särskilda områden.

Vad	Hur
Budget vs redovisning	Har kontrollerat att den löpande redovisningen matchar hur budgeten är lagd. Eventuellt större/avvikande poster rapporteras till avdelnings- och ekonomichef.
Åtgärdsplan	Är vid behov ifylld. Åtgärdsplanens effekter skall medräknas i det prognostiserade resultatet.
Periodiseringar	Utfallet är vid behov periodiserat.
Budgetomföringar	Eventuella budgetomföringar genomförs.
Investeringsmedel	Följs upp kontinuerligt på aktuella ansvar
Barn- och elevvolym	Uppföljning av budgeterade, verkliga och prognostiserade barn- och elevvolym samt förändringar i antal (medräknas i prognos).
Löner	Översiktlig granskning av att lönekostnaden är rätt, dvs att personalen är fördelad på rätt kodsträng och att rätt personal är kopplade till resp ansvar.
Personalfrågor	Uppkomna personalfrågor hänvisas till HR.
Statsbidrag	Följer upp utfall mot budget. Säkerställer att skol- och förskoleområde redovisar vad de använt budgetmedel till genom att kontera på projekt.

4.2 Attestreglemente - Förvaltningsstab, EA 08 INTERN KONTROLL - Test av kontroll

Attestreglemente

KONTROLL	
Kontrollnamn:	EA 08 Attestreglemente
Förvaltning:	Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen
Utförare:	Ekonom RSF
Test intervall:	Två gånger per år
Typ av riskområde:	Internrisk-redovisningsrisk
Urvalsmetod:	Stickprov
Metod och åtgärd:	<p>Välj genom stickprov från transaktionslista ut ett antal verifikationer och säkerställ att attestreglementets regler följs.</p> <p>De attester som kontrolleras är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Granskningsattest, kontroll av att den ekonomiska händelsen tillhör verksamhet-en och är rimlig. - Beslutsattest, kontroll av beslut, kontering och finansiering. Utförs i normalfallet av budgetansvarig. <p>De utvalda kontroller som görs för attest är att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verifikationen uppfyller krav enligt lagstiftning och god redovisningssed - Konteringen är korrekt - Attest har skett av behörig person.
TEST	
Område/enhet:	
Testperiod:	Urvalsstorlek:
Beskrivning av genomfört test:	
Beskrivning av urval:	
RESULTAT	
Granskning utförd av:	Datum:
Resultat:	
Kommentar:	

Rapporterats till:	Datum:
--------------------	--------

4.3 Kränkande behandling och diskriminering, EA 30 och EA 31 INTERN KONTROLL - Test av kontroll

Kränkande behandling och diskriminering

Kontrollmetod	Lagrum
Stickprov. Planerna granskas mot skollagen (2010:800)	6 kap. 6-8 §§
Totalgranskning. Genomgång av diarie för att se att alla enheter finns representerade.	6 kap 10 §

5. Metod

INSTRUKTIONER																
Kontroll	<p>Kontrollnamn: Namn på kontroll enligt fastställd intern kontrollplan.</p> <p>Typ av riskområde: Internrisk-redovisningsrisk</p> <p>Test intervall: Månadsvis, Terminsvis eller Årsvi</p> <p>Urvalsmetod: Stickprov eller hela populationen</p> <p>Metod och åtgärd: Beskrivning av kontrollen på ett sätt som möjliggör bedömningen godkänd eller ej vid test av kontroll.</p>															
Test	<p>Område/enhet: Ange om test avser skolområde (ange namn) eller hela förvaltningen (ange "UAF")</p> <p>Testperiod: Beroende på test, intervall ange År-Mån, År-Termin eller År</p> <p>Urvalsstorlek: Antal testade stickprov som detta testprotokoll avser.</p> <p>Beskrivning av test: Beskriv hur testet genomförts.</p> <p>Beskrivning av urval: Ange testade stickprov med namn, nummer, datum och eller annat på ett sätt som möjliggör upprepande av test. Bifoga om möjligt förteckning över populationen med urvalda stickprov markerade.</p>															
Resultat	<p>Datum: Datum för testets genomförande.</p> <p>Resultat: Ange Godkänt, Ej godkänt eller Ej godkänt och rättat.</p> <p>Kommentar: Ange ev. kommentar till testresultat.</p>															
Urval / stickprov	<p>Urvalsmetod: Vid val av stickprov används systematiskt urval.</p> <p>Urvalsstorlek: Vid populationer där det totala antalet individer är:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>< 5</th> <th>5-250</th> <th>>250</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Testa följande antal stickprov:</td> <td></td> <td>10%</td> <td>25 st</td> </tr> <tr> <td>Först väljs den första individen att testa:</td> <td rowspan="2">Hela populationen (samtliga individer) testas.</td> <td>Välj en av de första 10 individerna</td> <td>Välj en av de första 25 individerna.</td> </tr> <tr> <td>Därefter väljs de övriga individerna att testa:</td> <td>Var 10:e individ</td> <td>Var n/25:e individ</td> </tr> </tbody> </table> <p>En population exempelvis kan bestå av en lista av verifikationer, fakturor, projekt, utbetalningar, kvittenser, skol- eller rektorsområden, placeringar, eller någon annan typ av förteckning. Varje enskild post, t. ex. en verifikation, är då en individ i den populationen. Totalt antal individer i populationen = n stycken. Förslagsvis sorteras listan på beloppsmässig storlek inför urvalet.</p>		< 5	5-250	>250	Testa följande antal stickprov:		10%	25 st	Först väljs den första individen att testa:	Hela populationen (samtliga individer) testas.	Välj en av de första 10 individerna	Välj en av de första 25 individerna.	Därefter väljs de övriga individerna att testa:	Var 10:e individ	Var n/25:e individ
	< 5	5-250	>250													
Testa följande antal stickprov:		10%	25 st													
Först väljs den första individen att testa:	Hela populationen (samtliga individer) testas.	Välj en av de första 10 individerna	Välj en av de första 25 individerna.													
Därefter väljs de övriga individerna att testa:		Var 10:e individ	Var n/25:e individ													

